

Álit

um frv. til fjárlaga fyrir árið 2007.

Frá minni hluta umhverfisnefndar.

Nefndin hefur fjallað um þann kafla fjárlagafrumvarpsins sem er á málefnasviði hennar, sbr. 2. mgr. 25. gr. laga nr. 55/1991, um þingsköp Alþingis. Nefndin fékk á sinn fund Hrafnhildi Þorvaldsdóttur frá umhverfisráðuneyti, Jón Gunnar Ottósson frá Náttúrufræðistofnun, Stefán Thors frá Skipulagsstofnun og Davíð Egilsson og Þóreyju Guðmundsdóttur frá Umhverfisstofnun.

Umhverfisstofnun.

Í september skilaði Ríkisendurskoðun stjórnsýsluúttekt um Umhverfisstofnun. Í úttektinni felst áfellisdomur yfir framkvæmdarvaldinu, sem fór í ótímabæra sameiningu starfandi stofnana með samþykkt laga nr. 90/2002, um Umhverfisstofnun, og telur Ríkisendurskoðun að hvorki hafi orðið faglegur né fjárhagslegur ávinningur af sameiningunni. Úttektin leiðir í ljós alvarlega samskiptabresti milli umhverfisráðuneytisins og stofnunarinnar. Þannig hafi aldrei verið smíðuð sameiginleg markmiðsgreining ráðuneytis og stofnunarinnar sem hljóti að vera forsenda skilvirkrar starfsemi bæði hvað varðar stjórnun málasviða og fjármál stofnunarinnar. Á fundi með nefndinni staðfesti forstjóri Umhverfisstofnunar það sem fram kemur í skýrslu Ríkisendurskoðunar að það skorti á sameiginlegan skilning ráðuneytisins og stofnunarinnar hvað varðar fjárþörf. Þetta varðar sérstaklega sértekjukuröfu og starfsmannþörf. Sértekjukrafan sem frumvarpið gerir til stofnunarinnar er óraunhæf, en hún er hækkuð úr 57,5 í 128 millj. kr. Það er mat minni hlutans að hér sé seilst of langt og að lækka þurfi sértekjukröfuna um 40 millj. kr. Stofnunin hefur sótt um auknar fjárheimildir til að auka vægi dýraverndarmála. Minni hlutinn telur þetta málasvið þurfa aukinn kraft og telur að finna verði lausn til frambúðar. Einnig vill minni hlutinn að sérstaklega verði skoðaðir möguleikar á að auka fjármagn það sem fer til rekstrar og viðhalds þjóðgarða. Þá telur minni hlutinn nauðsynlegt að stofnunin hraði innleiðingu Reach-tilskipunarinnar um efnavörur og vatnatilskipun ESB. Það hlýtur að vera sameiginlegt verkefni stjórnvalda og stofnunarinnar að koma sér saman um forgangsröðun verkefna og fjármögnun í samræmi við það. Hvatt er til þess að farið verði að ábendingum Ríkisendurskoðunar og vinnu við að færa starfsemi Umhverfisstofnunar til betra horfs verði hraðað.

Náttúrufræðistofnun Íslands.

Fjárhagsleg staða Náttúrufræðistofnunar Íslands er afar tæp um þessar mundir, vegna óhóflegrar sértekjukröfu frumvarpsins og vegna þess að fjárveitingar fylgja ekki launa- og verðlagsbreytingum. Launakostnaður og húsaleiga eru orðin afar hátt hlutfall af rekstrarkostnaði stofnunarinnar.

Á síðasta ári var loksins orðið við síendurtekinni beiðni Náttúrufræðistofnunar Íslands um að sértekjukrafa stofnunarinnar yrði lækkuð. Náðist að lækka áætlaðar sértekjur um 25

millj. kr. Var það talsverður léttir þótt lækkunin hefði í raun þurft að vera meiri eða rúmar 40 millj. kr. Einnig var brugðist við erfiðri stöðu stofnunarinnar með því að þurrka út rekstrarhalla að upphæð 39 millj. kr. í fjáralögum fyrir 2005. Þessar lagfæringar eru teknar til baka með því fjárlagafrumvarpi sem nú liggur fyrir. Samkvæmt því er Náttúrufræðistofnun Íslands eina stofnun umhverfisráðuneytisins sem fær lægri fjárveitingu en á yfirstandandi ári. Því er fyrirsjáanlegt að stofnunin verði rekin með halla á næsta ári. Að óbreyttu stefnir því í að uppsafnaður rekstrarhalli verði 80 - 90 millj. kr. í lok árs 2007. Það er mat minni hlutans að niðurstöður stjórnsluúttektar Ríkisendurskoðunar frá 2004 um stofnunina séu raunhæfar og að leiðrétta verði fjárhagsgrundvöll stofnunarinnar til frambúðar eigi hún að geta sinnt lögboðnum verkefnum. Minni hlutinn telur að veita þurfi stofnuninni úrlausn á fjáralögum 2006 sem nemi 25 - 30 millj. kr. en auk þess þurfi að hækka framlög til stofnunarinnar í frumvarpi til fjárlaga 2007 um annað eins, fyrir utan eðlilegar leiðréttingar vegna launa- og verðlagshækkana. Þá er brýnt að færa óraunhæfa sértekjukuröfu sem gerð er til stofnunarinnar í frumvarpinu niður um 30 millj. kr.

Skipulagsstofnun.

Þriðja stofnunin sem umhverfisnefnd kynnti sér sérstaklega við umfjöllun um fjárlög fyrir árið 2007 er Skipulagsstofnun. Hjá henni er svipað uppi á teningnum og hinum fyrrnefndu hvað varðar sértekjur. Skipulagsstofnun hefur glímt við of háa sértekjukuröfu allt frá árinu 2003 og er nú svo komið að jákvæður höfuðstóll stofnunarinnar er uppurinn. Ef ekki fæst leiðrétting á kröfunni sem sett er fram í frumvarpinu stefnir í hallarekstur. Frumvarpið gerir ráð fyrir 16,6 millj. kr. sértekjum en óraunhæft er að reikna með að þær verði hærrí en 10 millj. kr. Það er mat minni hlutans að lækka eigi kröfuna í frv. um 6,6 millj. kr.

Alþingi, 15. nóv. 2006.

Kolbrún Halldórsdóttir,
form., frsm.

Ásta R. Jóhannesdóttir.

Mörður Árnason.

Rannveig Guðmundsdóttir.